

Genocida v Gaze - Kdo ji tak nazval

„Pokud jste v situacích nespravedlnosti neutrální, zvolili jste stranu utlačovatele. Pokud má slon nohu na ocase myši a vy říkáte, že jste neutrální, myš vaši neutralitu neocení.“

— Desmond Tutu

Úvod

Nazvat akce Izraele v Gaze genocidou není pobuřující rétorika; je to přesné použití mezinárodního práva na ohromující důkazy. Podle Úmluvy o genocidě z roku 1948 není uznání genocidy volitelné — ukládá státům závazné povinnosti k prevenci a trestání. Dívat se dnes na Gazu a stále odmítat nazvat to genocidou znamená postavit se na stranu utlačovatele.

Uniklými směrnicemi od médií a opatrnými formulacemi od institucí, jako je Organizace spojených národů, je zjevná záměrná snaha vyhnout se slovu „genocida“. Ale slova jsou důležitá: genocida je zločin podle mezinárodního práva, nikoli metafora. Popírat ji, když je splněn práh, znamená ji umožňovat. Jak varoval Tutu, neutralita tváří v tvář závažné nespravedlnosti je spoluúčast.

Tento esej dokumentuje prohlášení, právní zjištění a varování — od států, organizací, odborníků a soudů — která prolomila spiknutí mlčení a pojmenovala utrpení Gazy tím, čím je.

Výslovná prohlášení o genocidě

- **Evropské centrum pro ústavní práva a lidská práva (ECCHR, Berlín)** — 10. prosince 2024: Dospělo k závěru, že Izrael v Gaze páchá genocidu.
- **Amnesty International Německo** — 29. července 2025: Prohlásilo, že záměrná politika hladovění Izraele představuje genocidu.
- **Medico International** — 29. července 2025: Odsoudilo systematické ničení Gazy jako genocidu.
- **Turecko** — Prezident Erdoğan: Dodal dokumenty Mezinárodnímu soudnímu dvoru (ICJ), aby prokázal genocidu Izraele.
- **Jihoafrická republika** — Leden 2024: Podala žalobu za genocidu proti Izraeli u ICJ.
- **Organizace islámské spolupráce (OIC)** — Prosinec 2023: Prohlásila válku Izraele za „masovou genocidu“ a podpořila případ Jihoafrické republiky.
- **Saúdská Arábie** — Korunní princ Mohammed bin Salmán, listopad 2024: Nazval kampaň Izraele „kolektivní genocidou“.
- **Malajsie, Indonésie, Pákistán** — Výslovně podpořily rámec genocidy na slyšeníh u ICJ.
- **Zvláštní výbor OSN pro izraelské praktiky** — Listopad 2024: Zjistil, že akce Izraele „odpovídají charakteristikám genocidy“.

Právní zjištění

- **Mezinárodní soudní dvůr (ICJ), Jihoafrická republika vs. Izrael (2024)** — Zjistil „věrohodné riziko genocidy“ v Gaze; vydal prozatímní opatření nařizující Izraeli, aby zabránil genocidním činům a umožnil humanitární pomoc.
- **ICJ, Bosna vs. Srbsko (2007)** — Stanovil, že státy mají povinnost jednat, jakmile si uvědomí vážné riziko genocidy, a to za použití všech rozumně dostupných prostředků.
- **Vědecký a odborný konsenzus (2023–2025):**
 - Raz Segal (odborník na genocidu): Nazval útok Izraele „učebnicovým případem genocidy“.
 - William Schabas (bývalý předseda vyšetřování OSN v Gaze): Potvrdil přítomnost prvků genocidy.
 - Francesca Albanese, Balakrishnan Rajagopal, Chris Sidoti a přes 800 vědců podepsalo veřejné dopisy nebo vydalo prohlášení aplikující rámec genocidy na Gazu.

Vyhýbání se médií a institucí termínu „genocida“

- **New York Times:** Uniklá redakční poznámka z roku 2024 nařizovala novinářům, aby se vyhýbali termínům jako „genocida“, „etnické čištění“ a „Palestina“. Preferovali vyčištěný rámec „válek“; emotivní termíny byly vyhrazeny pro izraelské oběti.
- **Západní média:** Hlavní média jen zřídka používala termíny jako „masakr“ nebo „vražďování“ pro Palestince, i přes masové civilní oběti.
- **Organizace spojených národů:**
 - Vysoce postavení představitelé (např. Tom Fletcher, Martin Griffiths) v roce 2025 varovali před rozvíjející se genocidou.
 - Přesto OSN jako instituce trvá na tom, že pouze soudy mohou vydat formální určení genocidy — právní postoj často používaný k ospravedlnění politické neutrality.
 - **Ujasnění:** Neexistuje žádná právní překážka, která by bránila agenturám OSN nebo členským státům uznat genocidu, když jsou přítomny její charakteristiky. Právní rozsudek soudů není předpokladem pro morální nebo politické uznání.

Toto vyhýbání se — jak v médiích, tak v mezinárodních institucích — ilustruje hlavní tvrzení eseje: neutralita je spoluúčast, mlčení je popírání.

Povinnost států jednat

Úmluva o genocidě (1948) a rozhodnutí ICJ v případě Bosny (2007) jsou jednoznačné: jakmile se stát dozví o vážném riziku genocidy, má právní povinnost jednat, aby jí zabránil. Tato povinnost není symbolická ani rétorická — vyžaduje konkrétní opatření.

Státy musí nasadit *všechny* rozumně dostupné prostředky k ovlivnění pachatele a zastavení genocidy. To zahrnuje: - Předvolání nebo vyhoštění velvyslanců - Zastavení převodů zbraní

- Uvalení ekonomických a diplomatických sankcí - Vydávání mezinárodních zatykačů - A v případě potřeby zvážení kolektivní vojenské intervence podle kapitoly VII Charty OSN

Povinnost zahrnuje jak **chování**, tak **výsledek**: gesta nejsou dostatečná. Nečinnost je spoluúčast.

Jak prohlásil Mario Savio v roce 1964:

„Přichází čas, kdy se chod stroje stane tak odporným, že vás to tak znechutí v srdci, že nemůžete participovat. Nemůžete se ani pasivně účastnit. A musíte položit svá těla na ozubená kola, na kola, na páky, na všechny přístroje a musíte to zastavit. A musíte ukázat lidem, kteří to řídí, lidem, kteří to vlastní, že dokud nebudete svobodní, stroj nebude vůbec fungovat.“

Stroj genocidy v Gaze dál mele. Státy, které odvracejí zrak, nebo ještě hůř, vyzbrojují pachatele, mašinérii mažou.

Závěrečná poznámka

Mezinárodní soudní dvůr se odvažuje kázat o záchraně planety s vysokými klimatickými rozsudky, ale váhá tváří v tvář aktivní, vysílané genocidě. Gaza je rozbita na hřbitov zničených životů, zatímco ti, kdo mají moc zasáhnout — státy, které podepsaly Úmluvu o genocidě — zůstávají paralyzováni politikou nebo jsou spoluúčastní podporou.

Toto je vina těch, kdo vyzbrojili masakr, umlčeli pravdu a chránili pachatele, zatímco Gaza hořela.

Představte si — váš lid je nucen žít v stanech pod neúprosným bombardováním, hladoví, bez léků, sleduje, jak vaše děti umírají jedno po druhém, zatímco nejmocnější státy světa vyzbrojují masakr a odvažují se mluvit o „neutralitě“.

Neutralita není neutralita. Je to stání na straně utlačovatele.

Tento pokrytectví si nezaslouží nic jiného než odsouzení. Historie si bude pamatovat nejen pachatele této genocidy — ale i jejich spolupachatele.

Reference

1. **Prozatímní opatření ICJ** – *Mezinárodní soudní dvůr*, „Žádost o použití Úmluvy o prevenci a trestání zločinu genocidy v pásmu Gazy (Jihoafrická republika vs. Izrael), Rozhodnutí ze dne 26. ledna 2024.“
2. **Bosna vs. Srbsko** – *Rozsudek ICJ*, „Případ týkající se použití Úmluvy o prevenci a trestání zločinu genocidy (Bosna a Hercegovina vs. Srbsko a Černá Hora), Rozsudek ze dne 26. února 2007.“
3. **Raz Segal** – *Jewish Currents*, „Učebnicový případ genocidy“, říjen 2023.
4. **William Schabas** – Různé veřejné rozhovory a prohlášení na panelech (2024–2025).
5. **Francesca Albanese a další** – Společné dopisy odborníků OSN členským státům, 2024.

6. **Memorandum New York Times** – Uniklé redakční pokyny, duben 2024 (přes *The Intercept*).
7. **Prohlášení OIC** – „Mimořádná islámská deklarace summitu o Gaze“, prosinec 2023.
8. **Prohlášení ECCHR** – Tisková zpráva ECCHR, prosinec 2024.
9. **Amnesty International Německo** – Prohlášení o hladovění jako genocidě, 29. července 2025.
10. **Medico International** – Prohlášení o ničení Gazy, 29. července 2025.
11. **Zpráva Zvláštního výboru OSN** – Výroční zpráva, listopad 2024.
12. **Prohlášení států globálního Jihu** – Slyšení u ICJ, 2024–2025.